

Pisara-rata on Helsingin keskustan alle suunniteltu lähijunien kaupunkiratalenkki. Pisaran mallinen rata alkaa Pasilasta ja kiertää tunnelissa Töölön, Helsingin keskustan ja Hakaniemen kautta takaisin Pasilaan. Pisaran idea on, että valtaosa kaupunkijunista ajaa Helsingin keskustan läpi tunnelissa ja kaukojunat ajaisivat suoraan Helsingin ratapihalle. Rakentamispäätöstä ei ole tehty.

NYKYTILA

Helsingin seudun asukasluku on n. 1,5 miljoonaa ja määrän on ennustettu kasvavan yli 400 000 asukkaalla v. 2050 mennessä. Helsingin päärautatieasema on kaikkien Helsingin seudun lähijunien ja kaikkien Helsingin kaukojunien lähtö-/määränpää. Kaikki junat pysähtyvät Pasilassa. Parhailaan on käynnissä Helsingin ratapihan toiminnallisuuden parantaminen (HELRA) -hanke, jonka tavoitteena on vähentää lähi- ja kaukojunaliikenteen häiriöitä sekä lisätä ratapihan kapasiteettia. Hankkeessa lisätään Helsingin ratapihan vaihteita ja tiivistetään opastinjärjestelmää.

HANKE JA TAVOITTEET

Pisara-hankkeessa rakennetaan uusi kaksiraiteinen ratalenkki Helsingin kantakaupungin alle uusine asemineen. Pisara-rata (7,5 km) yhdistää pääradan ja rantaradan kaupunkiraitteet. Radalla on uudet tunneliasemat Töölössä, ydinkeskustassa ja metron kanssa rinnakkainen asema Hakaniemessä. Tulevaa Pisara-rataa liikennöivät Espoon ja Keravan kaupunkiratojen sekä Kehäradan junat.

Tavoitteena on kapasiteetin vapauttaminen Helsingin päärautatieasemalta esim. suunnitteluvaiheessa olevan Lentoradan myötä merkittävästi kasvavalle kaukoliikenteelle. Lisäksi Pisara-rata avaa uuden junayhteyden Hakaniemeen ja Töölöön. Pisara-toimenpidekokonaisuutta on tarkennettu v. 2019 liikennöintitarkastelujen perusteella. Päärautatieaseman kapasiteetin vapauttamiseksi sekä Pisara-radan ja Kehäradan muodostaman ympyrälinjan liikenteen laadun, täsmällisyyden ja luotavuuden varmistamiseksi on toimenpiteisiin sisällytettävä Pisara-ratalenkin lisäksi uudet lähiliikenteen varikot pää- ja rantaradalle, ajantasausasema Kehäradalle sekä lisä- ja sivuunvetoraiteita. Toimenpidekokonaisuuden kustannusarvio on 1,6-1,8 mrd. €.

AIKATAULU

- Rakentamissuunnittelu tehtiin v. 2015-2017. Ratasuunnitelma on hyväksytty 06/2016. Pisara-radan asemakaava lainvoimainen (08/2015).
- Tehty liikennöintitarkasteluja v. 2019 ja täydennetty kokonaisuutta tunnistamalla tarpeet mm. uusille lähiliikenteen varikoille, ajantasausasemalle sekä lisä- ja sivuunvetoraiteille. Nämä edellyttävät tarkempaa suunnittelua.
- Pisara-radan rakentamisesta ei ole tehty päätöstä. Rakentamisaika on noin 10 vuotta.

KUSTANNUKSET

Toimenpidekokonaisuuden kustannusarvio on 1,6-1,8 mrd. €. Itse Pisara-radan investointikustannusten arvioidaan olevan n. 1,3 mrd € (MAKU 2010:130). Muu osa kustannuksista muodostuu em. täydentävistä toimenpiteistä. Rata- ja rakentamissuunnittelun kustannukset vuosina 2012-2017 olivat yhteensä 35 M€. Rata- ja rakentamissuunnittelu on saanut TEN-T tukea.

Euroopan unionin osittain rahoittama hanke
Euroopan laajuinen liikenneverkko (TEN-T)

VAIKUTUKSET

- + Vapauttaa tilaa rautatieliikenteen kehittämiselle Helsingin päärautatieasemalla. Mahdollistaa kaukojunaliikenteen junamäärän kasvun vapauttamalla kapasiteettia Helsingin ratapihalta ja Helsinki-Pasila yhteysväliä.
- + Avaa junayhteyden Töölöön ja Hakaniemeen.
- + Tukee ratakäytävien maankäytön kehittymistä.
- Ympyrälinjalla (Pisara ja Kehä-rata) liikenteen häiriöherkkyyks kasvaa, jollei reitillä ole ajantasausasemaa, jolla junien kulku täsmäytetään aikataulun mukaiseksi. Toisaalta ajantasaus hidastaa matkoja.
- Rakennustyöt aiheuttavat melu-, tärinä ja viihtyvyyshaittoja tiiviisti asutuilla alueilla.
- Lisää kunnossapitokustannuksia.
- Hanke on kallis ja toteutettava yhtenä kokonaisuutena.

Pisara-radan hankearviointi on tarve päivittää ottaen huomioon Pisara-rataa täydentävän toimenpidekokonaisuuden sisältö.